

ПОЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Викладач – Крупка М. А., канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури.

Курс – 3, семестр – 5.

Кількість кредитів – 4.

Анотація дисципліни

«Польська література» є вибірковою навчальною дисципліною для спеціальності «Українська мова та література». Предмет є одним з важливих у системі історико-літературних дисциплін, що вивчається студентами. Тому він виконує не лише інформаційну функцію, але й аналітико-синтетичну: розширює, поглиблює систему теоретико-літературних понять, історико-літературних знань. Він допомагає формувати вміння та навички, що забезпечують сприйняття польської літератури у її національній специфіці, вчить правильно оцінювати, інтерпретувати художні тексти та явища. Пропонований підхід визначає такі загальні принципи вивчення матеріалу: герменевтичний, генетичний, структурно-морфологічний, контекстуальний, функціональний, компаративістичний.

Література розглядається у контексті соціального життя та культури доби як активний, діяльний учасник історичного процесу. Типологічний принцип вивчення матеріалу поєднується із проблемно-теоретичним, при цьому враховуються загальнолюдські універсалиї. Щоб зрозуміти, як розвивалась польська література протягом століть, необхідно, не забуваючи про специфіку художньої творчості, залучати матеріали з інших галузей знань. Робота над курсом вимагає звертань до курсу польської мови, тому що без володіння мовою, без роботи над розвитком мовлення, неможливе повноцінне сприйняття творів, а також до курсу філософії, психології, історії та теорії культури, інших видів мистецтв.

Тому пропонується програма базується на репрезентативному принципі, який передбачає розгляд динамічної картини розвитку важливих мистецьких постатей польської літератури крізь призму сприйняття окремих літературних явищ, їх специфіки, а також системних зв'язків між ними, що дозволяє об'єднувати названі феномени в системи більш широкого порядку (модернізм, посмодернізм тощо).

Дисципліна складається із тем, зміст яких забезпечує знаннями та навичками для виконання цілого ряду типових завдань передбачених галузевими стандартами освіти.

Мета курсу – засвоєння суттєвих явищ літературного процесу польської літератури, сприяння активізації та систематизації знань, які студенти отримали під час вивчення попередніх історико-літературних та культурологічних дисциплін з літератур інших народів, оволодіння знаннями з предмету та уміння застосовувати їх у практичній діяльності.

Пріоритетним **завданням** курсу є ознайомлення з польською літературою, спираючись на нові методологічні засади, вироблені сучасним літературознавством; дати комплексний огляд польської літератури ХХ століття в контексті європейського письменства; розкрити особливості творчості тогочасних письменників; ознайомити з провідними літературознавчими методологіями, приділити увагу найвидатнішим літературним явищам та постатям; формувати вміння та навички самостійно оцінювати, інтерпретувати тексти; розкрити питання взаємодії національних художніх систем, зокрема українсько-польських зв'язків.

Перевагами дисципліни є те, що у процесі її засвоєння у студентів формуються такі компетентності:

Загальні компетентності

- 1) здатність бути критичним і самокритичним;
- 2) здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями й застосовувати їх у практичних ситуаціях;
- 3) здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- 4) уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- 5) цінування та повага різноманітності та мультикультурності, усвідомлення значущості історичного та культурного досвіду людства;
- 6) здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- 7) здатність до проведення досліджень на належному рівні;
- 8) спроможність створити узагальнену картину світу й виокремити місце людини в ньому, осмислити природу й значення власних життєвих цінностей;

Фахові компетентності

- 1) володіння системними знаннями про основні періоди розвитку української та світової літератури, її чільних представників; розуміння міжкультурних взаємозв'язків у літературі, традиційної та авангардної літературної практики;
- 2) розуміння ролі літератури й мистецтва для власного інтелектуального розвитку, базові уявлення про специфіку письменницької творчості, літературні жанри, напрями, школи;
- 3) здатність виконувати різні види лінгвістичного та літературознавчий аналіз;
- 4) розуміння специфіки естетичної комунікації в системі українсько-польських літературних зв'язків.

Результати вивчення курсу базуються на програмних результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою, є достатніми для успішного здійснення професійної діяльності, компетентного розв'язання складних завдань інноваційного та дослідницького характеру в галузі філологічної освіти, а також /або подальшого навчання на другому (магістерському) рівні освітньо-наукового циклу вищої освіти.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- ◆ провідні напрями, які сформувалися в польській літературі ХХ століття;
- ◆ проблематику, провідні напрями сучасних літературознавчих досліджень;
- ◆ творчий шлях письменників та зміст художніх творів, визначених для програмного опрацювання;
- ◆ провідні праці літературознавців, присвячені дослідженню творчості письменників ;
- ◆ динаміку зміни напрямів та стилів в польській літературі;

уміти:

- ◆ виявляти й науково пояснювати літературознавчі явища, процеси, концепції у галузі полоністики.
- ◆ володіти принципами контекстуального, компаративістичного та історико-функціонального вивчення польської літератури.
- ◆ аналізувати естетичні особливості художніх творів у контексті загального літературного процесу, індивідуального стилю письменника та його творчого методу;

- ◆ пояснювати закономірності поетики польської літератури у процесі її історичного розвитку та фундаментальних ознак генології, стилістики й версології польської літератури.
- ◆ систематизувати літературні факти та явища, давати їм об'єктивну оцінку;
- ◆ самостійно аналізувати та досліджувати окремі аспекти літературного процесу та творчість представників цього періоду;
- ◆ робити письмовий або усний аналіз художніх творів.
- ◆ практично застосувати нові теорії, концепції та методики у галузі наук полоністичного циклу та інших гуманітарних напрямів.

E-mail кафедри: kul@rshu.edu.ua

E-mail викладача: krupkamir@ukr.net

Очні консультації: щосереда з 12.35 до 14.00 (2 академічні години).

Онлайн- консультації: щовівторка з 17.00 до 19.00.